

LECTIO DIVINA

IL-ĦAMES ҒADD TAR-RANDAN

Sena C

Ġw 8,1-11

Ġesù telaq lejn l-Għolja taż-Żebbuġ. Imma l-għada qabel is-sebħ raġa' mar fit-tempju, u l-poplu kollu ġie hdejh, u hu qagħad bilqiegħda jgħallimhom.

Wara d-diskussjoni li n-nies u l-kapijiet kellhom dwar Ġesù (ara: Ġw 7,40-44 u 45-52 rispettivament), *"wieħed wieħed telqu lejn djarhom"* (7,53), iżda *"Ġesù telaq lejn l-Għolja taż-Żebbuġ"* (8,1) (ara: Lq 21,37-38; Ġw 18,2).

"L-għada qabel is-sebħ reġa' mar fit-tempju..." Għal-Lhud il-ġurnata kienet tibda kmieni filgħodu. Jolqotna l-fatt li diġà kmieni, qabel is-sebħ, *"il-poplu kollu ġie hdejh"* biex jisimgħu. U hu *"qagħad bilqiegħda"* jgħallimhom. Bilqiegħda hija l-pożizzjoni ta' min jgħallem b'awtorità.

Mbagħad il-kittieba u l-Farizej ħadulu quddiemu waħda mara li kienet inqabdet fl-adulterju. Huma qegħduha fin-nofs u qalulu: "Mgħallem, din il-mara nqabdet fil-fatt fl-adulterju. Issa fil-Liġi tagħna Mosè ordnalna biex nisa bħal dawn inħaġġruhom. Int, imma, xi tgħid?" Dan qaluhulu biex iġarrbuh, ħalli jkollhom fuqhiex jixluh.

F'kuntrast mal-folla li ġiet hdejh biex tisimgħu, naraw 'il-kittieba u 'l-Farizej li wkoll ġew biex jisimgħuh, imma l-motivazzjoni tagħhom hi waħda għal kollox differenti. Dawn iridu jisimgħuh, u saħansitra jsejnhulu *"Mgħallem"*, mhux biex jindmu u jikkonvertu imma biex jaqbdh f'xi kelma ħalli jkollhom fuqhiex jakkużawh.

U *"ħadulu quddiemu waħda mara li kienet inqabdet fl-adulterju"*. Skont Lev 20,10 u Dewt 22,22 il-piena għall-adulterju kienet il-mewt; piena ħarxa ħafna, imma li tintfiehem fid-dawl tal-Patt. It-*Torah* kienet tqis l-attentat fuq iż-żwieġ bħala attentat fuq il-Patt ta' Alla mal-poplu tiegħu, li tiegħu ż-żwieġ huwa xbieha. Fi kliem ieħor, iż-żwieġ mhuwiex sempliċi grajja personali fil-ħajja tal-bniedem imma huwa espressjoni u xhieda tal-Patt li Alla għamel mal-poplu tiegħu. Minn hawn il-gravità tal-adulterju.

Mill-banda l-oħra l-Liġi kienet titlob li mhux biss il-mara adultera imma wkoll ir-raġel li dineb magħha jġi mħaġġar. Fil-każ tagħna l-kittieba u l-Farizej iġibu quddiem Ġesù lill-mara biss;

jinqdew bid-dgħufija tagħha għall-finijiet ta' moħħhom. Huma, li kienu l-ħarriesa tal-Liġi, jinqdew bil-Liġi biex iġarrbu lil Ġesù. Hekk ukoll jinqdew bil-mara. F'qalbhom kienu diġà kkundannawha; ħaduha quddiem Ġesù sempliċement biex iġarrbuh.

“Mosè ordnalna biex nisa bħal dawn inħaġġruhom. Int, imma, xi tgħid?” Jekk Ġesù jgħidilhom ma jħaġġruhiex, jakkużawh li qed jikser il-Liġi ta' Mosè; jekk jgħidilhom iħaġġruha, jakkużawh li qed jikser il-liġi ta' Ruma għax it-tribunali Rumani biss setgħu jagħtu l-piena tal-mewt (ara: Ġw 18,31). Barra minn hekk, jekk jgħidilhom iħaġġruha, jakkużawh li qed imur ukoll kontra l-ħniena li hu nnifsu kien qed jipprietka u jgħix.

Ġesù tbaxxa lejn l-art u beda jikteb b'sebgħu fit-trab. Billi dawk baqgħu jistaqsuh, qam dritt u qalilhom: “Min fostkom hu bla dnuw jitfgħalha hu l-ewwel ġebli.” U raġa' tbaxxa jikteb fit-trab. Kif semgħuh jgħid dan, qabdu u telqu wieħed wara l-ieħor, ibda mix-xjuħ...

L-aktar importanti mhux tant x'beda jikteb Ġesù fit-trab, imma s-skiet tiegħu u l-fatt li tbaxxa lejn l-art. Il-mara, li s'issa kienet wieqfa quddiem Ġesù bilqiegħda, bħala mgħallem u mħallef, issa ssib ruħha quddiem Ġesù li jitbaxxa quddiemha. Is-skiet ta' Ġesù, akkumpanjat mill-ġest umli tiegħu li jitbaxxa, hu diġà minnu nnifsu twegiba. Minflok jikkundanna, Ġesù jieħu fuqu d-dnuw tal-mara u d-dnuw tagħhom. Izda billi dawk ma fehmux u baqgħu jinsistu, Ġesù qam dritt u qalilhom: *“Min fostkom hu bla dnuw jitfgħalha hu l-ewwel ġebli.”*

Hawnhekk Ġesù jimxi mal-Liġi li tgħid li x-xhud għandu jkun l-ewwel wieħed li jħaġġar lill-ħati (Dewt 13,9-10; 17,7), imma jżid jgħid li x-xhud, biex jagħmel dan, irid ikun hu l-ewwel ħieles minn kull ħtija. Santu Wistin jgħid: *“Din il-kelma ta' Ġesù hija l-aqwa ġustizzja: ħalli tiġi kkastigata l-midinba, imma mhux jikkastigawha l-midinbin! Ħalli tiġi applikata l-Liġi, imma mhux japplikawha dawk li jiksru l-Liġi!”* Min jista' jgħid li hu bla dnuw? Ilkoll kemm aħna midinbin (Rm 3,23)! Ġesù waħdu hu bla dnuw (2 Kor 5,21; Lhud 4,15; 1Ġw 3,5); mela hu biss, kieku ried, seta' jikkundannaha. Izda ma jikkundannahiex! Il-kelma tiegħu lill-kittieba u l-Farizej, waqt li ma tmur kontra ebda liġi, tikkonferma l-atteggjament ta' ħniena tiegħu lejn il-midinbin. *“Għax Alla ma baġhatx lil Ibnu fid-dinja biex jagħmel ħaqq mid-dinja, imma biex id-dinja ssalva permezz tiegħu”* (Ġw 3,17).

Ġesù jeħles lil dik il-mara u jħallas għall-fidwa tagħha billi jieħu fuqu stess il-piena tagħha. Forsi mhux b'kumbinazzjoni li l-evanġelista jagħlaq il-kapitlu 8 billi jgħid *“il-Lhud qabdu l-ġebel biex iwaddbuhulu”* (8,59). Izda l-veru prezz għall-fidwa ta' dik il-mara, u ta' kull midneb, Ġesù jħallsu fuq is-salib (ara: Is 53,4-5).

Ġesù baqa' waħdu mal-mara, wieqfa fin-nofs. Qam dritt u qalilha: “Dawk fejnhom, mara? Ħadd minnhom ma kkundannak?”. “Ħadd, Mulej,” qaltlu. “Mela lanqas jien ma nikkundannak,” qalilha Ġesù. “Mur, u mil-lum 'il quddiem tidnibx iżjed.”

Ġesù, li issa kien baqa' waħdu mal-mara weħidha, "qam dritt" – huwa l-verb li jindika l-qawmien. Ġesù qam biex miegħu jqajjem lill-mara għal ħajja ġdida. Isejthilha "mara". Jerga' jroddilha l-identità u d-dinjità vera tagħha: mhux aktar adultera, mhux aktar midinba, imma mara. In-nies kienu wżawha u rmewha, oħrajn kaxkruha quddiem Ġesù u ħallewha hemm; Ġesù waħdu jibqa' magħha, jidhol fi djalogu veru magħha, djalogu ta' mħabba, ta' komprensjoni, ta' maħfra, djalogu li jfejjaq u jsalva. "Dawk fejnhom, mara? Hadd minnhom ma kkundannak?" "Hadd, Mulej" (Oudeis, Kýrie), qaltlu dik. Waqt li hu jsejthilha "mara", hi ssejjahlu "Mulej". Tagħmel att ta' fidi! Ġesù digà rebaħ il-qalb tagħha!

"Lanqas jien ma nikkundannak," qalilha Ġesù. "Mur, u mil-lum 'il quddiem tidnibx iżjed." Ma nafux jekk biddltx ħajjitha, jekk għamlitx penitenza bi tpattija għal dnu bietha, jekk baqgħetx miexja wara Ġesù. Nafu biss li, biex tkun tista' tabilhaqq tbiddel ħajjitha u tgħix, Ġesù jagħtiha l-maħfra: bħall-missier tal-iben il-ħali, li ma jippretendix indiemma perfetta minn ibnu (li minn kliemu jidher li ma kellux) u lanqas jistennieh jistqarr ħtijietu biex jaħfirlu! Hija l-imħabba li twassal għall-indiemma u mhux bil-maqlub! Hawnhekk għandna xi haġa tassew kbira li Ġesù ried jagħtina: l-imħabba infinita u inkundizzjunata tal-Missier: "Min ra lili ra lil Missieri!" (Ġw 14,9). Alla joffriena mħabbtu kollha u jaħfrilna b'mod gratuwitu biex jgħinna nindmu u nikkonvertu.

Dan ma jfissirx li Ġesù ma jagħmilx ġustizzja mid-dnub. Imma kif jagħmilha? Billi jeqred id-dnub f'ġismu stess fuq is-salib, hu li sar dnub għalina (2Kor 5,21). U għalhekk il-ġustizzja ta' Alla tiġbor fiha l-qerda tad-dnub u l-maħfra tal-midneb. Fi kliem ieħor, Alla l-ġustizzja jagħmilha billi jeqred id-dnub, jikkunsmah fl-imħabba tiegħu fuq is-Salib ta' Ibnu, waqt li jaħfer u jsalva lill-midneb. Hawnhekk tinsab in-novità u s-singularità skandaluża ta' Ġesù! Meta nagħmel esperjenza ta' din l-imħabba u l-ħniena ta' Alla, allura nitgħallem noffriha wkoll lil ħuti (Mt 18,21-35).

MEDITATIO

Liema hu d-dnub tiegħi, li qed ijassarni?... Lest li nirrikonoxxih?...

X'ħin inpoġġi lili nnifsi quddiem Ġesù, kif inħossni?...

X'inhu jgħidli Ġesù llum?...

Lest li nuri ma' ħuti l-istess ħniena li Ġesù juri miegħi?...

ORATIO - CONTEMPLATIO

Inpoġġi lili nnifsi midneb quddiem Ġesù u nitolbu: "O Alla, ħenn għalija, għax jien midneb!" (Lq 18,13). Inħallih iħaddanni miegħu, jaħfirlu...